

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 1 - שנת תשפ"ד גיליון "בראשית" - כט תשרי תשפ"ד, 14 לאוקטובר 2023)

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "בראשית" – מנהיגות מהי

להצלחה יש תמיד אבות רבים שישמחו לקחת את הקרדיט ולזכות בהערכה ובהוקרה. אבל הכישלון נשאר תמיד יתום, כי אף אחד לא מוכן לקחת עליו אחריות אישית. כולם בורחים מן הכשלון כדי שלא ידבק בהם כל רבב...

לאחרונה יצא ספר חדש מעזבונו של הרב יונתן זקס – רבה הראשי של בריטניה, העוסק בסוגיות של מנהיגות. ולדבריו, כבר בפרשת בראשית פותחת התורה בסוגיות של מנהיגות.

הסוגיה הראשונה – סוגית "חטא אדם הראשון", עוסקת בנושא האחריות האישית.

הקב"ה שואל את אדם הראשון: "...הֲמִן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִבְלֹתִי אָכַל מִמֶּנּוּ, אֲכַלְתָּ?!"

והוא, מגלגל את האחריות על אשתו: "וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא נָתַתָּה לִי מִן הָעֵץ וְאָכַל". זה לא אני, זאת היא...

בעקיפין, הוא גם מאשים את הקב"ה בחטא ובכשלון ואומר לו: "הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי..." - אתה הוא זה שנתת לי את חוה... הכל בגללך...

גם חוה ממשיכה בקו הזה ומאשימה את הנחש: "וַיֹּתְאֹמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחַשׁ הַשֵּׂאֲנִי וְאָכַל" (בראשית ג, יא-יג).

בקיצור, יש חטא ויש כשלון, אבל הוא יתום. אף אחד לא לוקח עליו אחריות. כולם אשמים חוץ ממני, טוענים אדם וחוה.

העונש, לא מאחר לבא וליקחו בצידו. הלקח של אחריות אישית.

אדם וחוה, בעלי הבחירה החופשית, נדרשים לקחת אחריות על מעשיהם.

ואם כל אדם נדרש לאחריות אישית, אזי מנהיג נדרש לכך, על אחת כמה וכמה.

ואכן, כאשר שאול המנצח חוזר משדה הקרב עם עמלק, פוגש אותו שמואל הנביא ושואל אותו: מדוע לקחת את הצאן והבקר כשלל, בניגוד להוראות שקיבלת?!

ותשובתו היתה: "...אֲשֶׁר חָמַל הָעַם עַל מֵיטֵב הַצֹּאן וְהַבָּקָר לְמַעַן זָבַח ל-ה'..." (שמואל א, טו, פס' טו). זה לא אני, טוען שאול. זה "הם"....

וכשם שאדם וחוה שלא לקחו אחריות על מעשיהם, גורשו מגן עדן, כך גם הודח שאול המלך ממלכותו, בדיוק על אותו חטא.

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

השיעור השני בפרשתנו, נמצא בפרשת קין והבל. פרשה המלמדת אותנו מוסר מהו. להבחין בין טוב ורע ובין מותר לאסור. פרשה המלמדת שעל האדם לראות לא רק את צרכיו וזכויותיו, אלא גם את אלה של חברו.

הכשל של קיין לא היה בחוסר לקיחת אחריות. הכשל שלו היה **כשל מוסרי**. הוא פשוט לא הבין מה הוא עשה לא טוב.

מדברינו עולה אם כן, כי התורה לא באה לספר לנו סיפורים נחמדים ונעימים. היא נועדה לחנך אותנו, להדריך אותנו ולאתגר אותנו.

היא פותחת דוקא בסיפורים של כשלונות, כדי שנלמד מה לא לעשות וכדי שנלמד להבחין בין טוב לרע ונדע לקחת אחריות על מעשינו. כי זה הבסיס לכל העשיה האנושית.

מרכת ענת רות

ענת רות

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**